

CARTAREA PLANTELOR MEDICINALE DIN COLINELE TUTOVEI

Const. V. Bărcă

Procesul de cartare al plantelor utile a determinat necesitatea studierii amănunțite a vegetației, pe teren, în vederea identificării plantelor respective, modul de asociere între ele și localizarea lor pe hartă, cu diverse aprecieri cantitative, pentru a veni în sprijinul procesului de recoltare.

În Colinele Tutovei, între Siret și Tutova, s-au identificat următoarele grupe de plante utile : Medicinale (235 sp), Melifere (172 sp), Fura-jere (216 sp), Ornamentale (350 sp), Industriale (38 sp), Alimentare (86 sp), Combustibile (56 sp), Codimentare (12 sp), Culturi forestiere (40 sp). Concomitent cu plantele utile au fost înregistrate și specii dăunătoare, ca : Toxice (291 sp) și Buruieni (287 sp).

În lucrarea de față sînt prezentate numai 25 de specii medicinale, care sînt utilizate în terapeutică științifică a bolilor specifice aparatului respirator, la care s-au făcut aprecieri cantitative, prin termenii : f. rar, rar, frecvent, abundent, f. abundent. Se precizează și fitocenoza din care face parte, redîndu-se totodată și valoarea fitocenotică a speciei, pentru a se putea stabili prezența și gradul de răspîndire în cadrul fitocenozei. Nu s-au luat în considerație plantele scoase din uzul fitoterapic, cele cultivate și cele folosite empiric în medicina populară.

În cadrul afecțiunilor, plantele respective sînt prezentate în ordine alfabetică, după cum urmează :

1. EMOLIENTE

Althaea officinalis L., specie destul de comună în lunci umede și margini de zăvoaie, pe soluri nisipoase și argilo-nisipoase umede. Se poate recolta din zona inundabilă a tuturor râurilor mari.

Malva silvestris L., specifică pentru asociații ruderale dominate de specii ale genului *Malva*. Se întîlnește în luminișuri de pădure, lângă drumuri, garduri, livezi și finețe. Se poate recolta în cantități apreciable, din zona de pădure.

Plantago lanceolata L., caracteristică asociațiilor unde domină speciile de *Plantago*, ca : *Lalio-Plantaginetum majoris*, care se instalează

prin pășuni de locuri joase și umede, curți, marginea drumurilor. Specia respectivă este abundentă și prin semănături de creale, marginea culturilor și pe locuri puțin bătătorite. Este o specie destul de frecventă în regiune.

Plantago major L., este o specie indicatoare pentru asociație de mai sus, aflându-se totdeauna în anturajul lui *Plantago lanceolata*.

Plantago media L., se află în special în finețe jilave de șesuri și însoțește frecvent celelalte specii de *Plantago*.

Pulmonaria officinalis L., este caracteristică pentru clasa *Querco-Fagetea*, foarte comună pentru pădurile de foioase. Se află din abundență în toate pădurile, atât în zona forestieră, cât și în silvostepă.

Tussilago farfara L., specie indicatoare pentru *Tussilaginetum farfae*. Asociația se instalează pe terenuri argiloase și lutoase, umede, pe malurile înalte și abrupte ale râurilor, pe coastele ripoase și umede. Este abundentă în lungul râurilor și pe rupturile de teren, cauzate de surpări și prăbușiri.

Verbascum phlomoides L., specifică locurilor însorite, pe substrat nisipos și pietros, în special de-a lungul râurilor și în luminișuri de pădure, din partea de nord și de mijloc a zonei forestiere.

Verbascum thapsiforme Sch., populează aceleași terenuri ca și specia precedentă, formând sinuzii, uneori destul de întinse.

2. EXPECTORANTE

Glecoma hederacea L., se numără printre speciile caracteristice clasei *Querco-Fagetea*, fiind abundentă și foarte comună prin tufărișuri, păduri de foioase și în special în carpinete și acerete. De asemenea este prezentă în zăvoaie, livezi, poieni, rariști etc. Preferă locurile umede și umbroase.

Inula helenium L., este o specie caracteristică pentru asociații umede, din care cauză este localizată pe marginea pădurilor, în finețe umede, lunci, zăvoaie, livezi, precum și în jurul izvoarelor și în lungul râurilor și pîraielor. Este abundentă în zona forestieră, mai ales pe Valea Zeletinului și a Tutovei.

Marrubium vulgare L., plantă ruderală care crește pe marginea drumurilor, pe locuri necultivate, terenuri argiloase și nisipoase. Participă ca specie însoțitoare în cadrul diverselor asociații ruderales.

Polygala vulgaris L., caracteristică pentru clasa *Molinio-Arrhenatheretea*, unde participă destul de abundent în cadrul tuturor asociațiilor din această clasă. Se găsește atât în zona pădurii din centrul și nordul Colinelor Tutovei, cât și în finețele din jurul pădurilor de silvostepă.

Primula veris L. em. Huds., mult răspîdită în luminișurile de pădure, la marginea pădurilor și livezilor, în interiorul și la marginea pădurilor de silvostepă, intrînd ca specie caracteristică pentru alianța *Carpinion*.

Saponaria officinalis L., se întâlnește mult pe malurile râurilor și la marginea terenurilor cultivate. În cantitate mare se găsește pe marginea pădurii „Academiei“, dintre gara Berheci și halta Rateșul Munteni.

Viola odorata L., caracteristică pentru alianța Alliarion și ordinul Prunetalia. Se află din abundență în timpul primăverii, în lunci, zăvoaie, marginea pădurilor, tufărișuri, precum și în plantații de salcîm instalate pe toate coastele supuse procesului de eroziune.

Viola tricolor L., indicatoare pentru ordinul Scleranthetalia, este răspîndită în asociațiile de pe izlazuri, pîrloage, marginea culturilor, lunci umede, coaste și ogoare nearate.

TUSE SPASTICĂ ȘI CONVULSIVĂ

Eryngium planum L. Se instalează în special în locuri nisipoase, pe marginea drumurilor și semănăturilor, pe pășuni degradate, în finețe.

Hedera helix L., este caracteristică pentru Fagetalia și Acerion. Comună în toate pădurile din zona forestieră a Colinelor Tutovei și în special în cele umbrase și umede.

Thymus serpyllum Benth., indicatoare pentru Festuco-Brometea, este foarte răspîndită în finețe uscate, locuri aride nisipoase și însorite, pășuni uscate. Este abundență în pășunile din silvostepă.

Thymus vulgaris L. Se întilnește cu precedentă, fiind, de asemenea, caracteristică pentru Festuco-Brometea.

ANTITUSIVE CALMANTE PENTRU SISTEMUL NERVOS CENTRAL

Chelidonium majus L., specifică ruinelor, margini de drum, ziduri dărîmate, garduri, locuri umbrase, tufărișuri, păduri de luncă. Este abundență în zona forestieră, în jurul satelor, precum și în pădurile umede din lungul rîurilor.

ASTM BRONȘITIC

Atropa belladonna L., este o specie caracteristică pentru ordinul Fagetalia. Se întilnește frecvent în pădurile umbrase de Carpino-Fagetum, mai ales în tăieturi, unde fagul a fost defrișat. Frecventă în pădurile din zona forestieră.

Datura stramonium L. Este caracteristică pentru ordinul Chenopodietaalia și indicatoare pentru Onopordion. Crește pe locuri ruderales, în jurul locuințelor, pe terenuri gunoite și cultivate, maidane, dărîmături și molozuri. Se află din abundență, mai ales la marginea satelor.

Hyoscyamus niger L. Are aceeași răspîndire ca și precedentă, cu dezvoltare mare pe locurile ruderales, marginea culturilor și în special în jurul grădinilor de zarzavat din silvostepa Colinelor Tutovei.

BIBLIOGRAFIE

1. CONSTANTINESCU C. și AGOPIAN A., Plante medicinale din flora spontană, București, 1962.
2. CONSTANTINESCU C., Plante medicinale în apărarea sănătății, București, 1971.
3. CONSTANTINESCU D. și BOJOR O., Plante medicinale, Ed. Med., București, 1969.
4. COICIU EV. și RACZ G., Plante medicinale și aromatice, Ed. Acad. R.P.R., București, 1962.
5. LAZA A. și RACZ G., Plante medicinale și aromatice, Ed. Ceres, București, 1975.